

Status på biodiversitet

I visionen for Rødovrestrategi 2020 indgår fremme af biodiversiteten i Rødovre Kommune. Dette notat beskriver, tiltag i forhold til biodiversitet, der er udført gennem de seneste år og fortsat arbejdes med.

Der har i løbet af de seneste år været en stigende opmærksomhed på biodiversitetens vilkår i byerne, og på hvordan den kan fremmes. Græsrodsbevægelser som Plan Bi og Vild med vilje er med til at sætte fokus på, hvordan kommuner og privatpersoner helt praktisk kan bidrage til at højne naturkvaliteten og biodiversiteten i byerne.

Forventninger til vores grønne områder og byrum ændrer sig over tid. Noget af det, der præger de nye tendenser er mere naturpræg, større biodiversitet og lokal håndtering af mere regnvand. Tendenserne bliver forstærket af, at flere og flere organisationer slutter sig til at arbejde for FNs 17 verdensmål – heriblandt Kommunernes Landsforening. Især verdensmål 15 om Livet på land sætter fokus på biodiversiteten og dens vilkår i verden. Nationalt betyder dette, at der rundt omkring i landet i højere grad vil opleves parker, byrum og vejrabatter med forskellige græstyper og større artsvariation.

Rødovre Kommune har gennem de seneste år også gennemført forskellige initiativer for at fremme biodiversiteten, og ikke mindst bedre forholdene for vilde bestøvere (bier, sommerfugle m.fl.). Initiativerne sigter efter at ramme så bredt som muligt og indeholder bl.a.:

Større variation i blomstring

De vilde bestøvere og den tamme bi (honningbi) lever af pollen og nektar fra naturens mange blomster. Nogle bestøvere er mere specialiserede end den tamme bi, og derfor er det vigtigt, at der er et varieret udbud af forskellige blomster, samt tilstrækkelige mængder af dem, for at understøtte livsvilkårene for de vilde bestøvere. I Rødovre Kommune er der etableret staudebede flere steder, bl.a. på Sommerfuglevej og Viemosebro, og sået vilde urter langs cykelstien på ID-linjen og ladet græsset gro flere steder bl.a. på Trekantgrunden ved Islev Bibliotek, ved petanquebanerne ved Jyllingevej og på dele af Vestvolden.

Viemosebro er et af de steder, hvor der er blevet etableret nye staudebede med en rig blomstring.

Nogle vilde bestøvere har en meget lang "sæson", inden de dør eller går i hi. Det er derfor vigtigt, at der også er blomster både tidligt og sent på året. I Rødovre Kommune vælger vi bevidst at plante træer og buske ud fra, at blomstringssæsonen bliver så lang som mulig. Træer er også vigtige blomsterkilder. For eksempel har vi plantet arter som oktoberkirsebær og dronningebusk, der blomstrer sent på efteråret og henover vinteren, samt kirsebærkornel, der blomstrer meget tidligt på foråret. Sådanne tiltag søges så vidt muligt gennemført, når mulighederne byder sig, og hvis det i øvrigt harmonerer med de mange andre hensyn, som en tæt by som Rødovre kræver.

Flere levesteder

Det er også vigtigt, at der skabes levesteder for mange forskellige arter på tværs af plante-, svampe-, og dyreriget. Et af de vigtigste redskaber i denne sammenhæng er at bevare store, gamle træer og træruiner (døde træer, som får lov til at blive stående). I de store træer kan der være hulrum, sprækker og vandfyldte fordybninger, som insekter og fugle kan leve og lægge æg i. Når træer dør bliver de nedbrudt af svampe og insekter, og arterne varierer alt efter, hvor længe træet har været dødt. Derfor er det vigtigt at bevare træruinerne så længe som muligt, gerne stående. Og det er derfor vigtigt, at træerne får lov til at vokse sig store, inden de dør. I Rødovre Kommune får især dele af

Et væltet træ i voldgraven er et rigtig godt levested for insekter og svampe.

Vestvolden lov til at stå hen med væltede træer, ligesom mange store træer gøres bevaringsværdige, når der udarbejdes nye lokalplaner. Det plantes også et stort antal nye træer rundt omkring i kommunen hvert år, ikke mindst gennem projektet Børnetræer, hvor hvert nyfødt barn i Rødovre får tilbudt sit eget træ. Vandmiljøerne er også meget vigtige for biodiversiteten, og de er forudsætninger for levesteder for mange landlevende arter. Vandmiljøerne er især sårbare over for tilførsel af næringsstoffer. Der arbejdes på flere niveauer på at begrænse tilførslen af næringsstoffer til vandmiljøerne – både i det store og det små – f.eks. Harrestrup å samarbejdet eller forbud mod at fodre ænder i kommunes grønne områder.

Økologiske forbindelser/spredningskorridorer

Ser man på det store billede i forhold til biodiversitet er en anden meget vigtig faktor, at de større grønne områder er forbundet med hinanden – at der findes gode spredningskorridorer, gode økologiske forbindelser. Uden dem bliver individer inde for den samme art isolerede. De har færre individer at parre sig med, og de har ikke mulighed for at flytte sig, hvis levevilkårene ændrer sig. Under de forhold bliver arterne ekstra udsatte for at uddø lokalt. I Rødovre er Vestvolden en sådan vigtig grøn forbindelse. Rødovre Kommune har i Kommuneplan 2018 igennem Det grønne Danmarkskort planlagt for de grønne forbindelser. Her er Vestvolden udpeget som en økologisk forbindelse, hvor det er vigtigt at styrke biodiversiteten. Herudover er Rødovre Parkvej udpeget som en potentiel økologisk forbindelse mellem Vestvolden og Damhusengen, Damhussøen, Vigerslevparken m.fl. Her skal skabes grønne oaser og forbindelser, gerne med elementer af vand.

Blandt spredningskorridorer spiller vandløb også en stor rolle, da disse ofte får lov til at løbe ubrudt på tværs af mange kommunegrænser. Harrestrup Å, Kagsåen og voldgraven er gode eksempler herpå.

Kommunikation og borgerinvolvering

I Rødovre Kommune er kun 25 % af arealerne ejet af kommunen selv. For at det virkelig skal have en effekt på biodiversiteten, er det derfor vigtigt, at også borgere og boligselskaber bidrager. Rødovre Kommune prøver derfor også at informere og inspirere borgerne til selv at tage initiativer, der støtter naturen og biodiversiteten.

Der er også blevet arbejdet på at skabe attraktive tiltag, der kan give borgerne lyst til at komme ud og opleve naturen. Et godt eksempel er frugtunden ved Vestvolden. Igennem de sidste 8 år er der plantet børnetræer, så familierne får en forankring til kommunen, træet og et mål for udflugter. De første par år blev alle træerne plantet i frugtunden. Senere er Børnetræerne blevet spredt mere ud over byen, og selvom det ikke er muligt at plante træer med spiselige frugter alle steder (bl.a. på grund af funktioner de enkelte steder og af hensynet til en stor artsdiversitet), bliver hvert enkelt træ udvalgt særligt til stedet i forhold til biodiversitet, og den gode oplevelse for borgeren. Et andet tiltag er de "Guidede ture på Vestvolden", som efterhånden har kørt i en del år. Alle ture tager afsæt i naturen på Vestvolden på den ene eller anden måde. Der har bl.a. været oplæg om spiselige planter, bekæmpelse af invasive arter, de græssende får, udflugt til frugtunden, flagermus, fugle, svampe og livet i voldgraven. Kommunen har også prøvet at inspirere borgerne med artikler i "Magasinet om Rødovre" om bivenlige haver og Rødovres skjulte naturperler, samt inviteret Plan Bi til at komme og fortælle på Rødovredagen 2019.

ID-linjen på Islevbrovej. Her er plantet træ-træer med mange forskellige arter samt blevet sået vilde urter.

Drift og anlæg

I en kommune som Rødovre, hvor jorden er ekstremt leret og næringsrig, er det svært at skabe en meget stor artsrigdom, da planteriget hurtigt kan komme til at bestå af få, dominerende planter med en tilhørende meget lille variation i dyre- og svampeliv. Uden den rette drift er det svært at skabe stor biodiversitet, og i både drift og anlæg gælder det derfor om at gribe chancerne og skabe mulighederne, der hvor de byder sig, for forskellige typer plantesamfund og levesteder. Det gælder dog også om at lave indsatser, hvor det giver mening i forhold til de biologiske forudsætninger. I Rødovre har man bl.a. græssende får to steder på Vestvolden, så lavere og mere sjældne urter får lys og plads til at vokse frem. Afgræsningen er også et blandt flere tiltag for at bekæmpe invasive arter som bjørneklo, japansk pileurt og lundgylden, der

fortrænger mange hjemmehørende arter, som er levesteder for meget dyre- og svampeliv. Det forventes også, at der i de kommende år bliver eksperimenteret med at så vilde urter i vejrabatterne efterhånden som jorden skal udskiftes. Her skal jorden være ekstrem næringsfattig for, at rabatterne ikke hurtigt bliver

På Trekantgrunden ved Islev Bibliotek har det korte græs fået lov til at blive højt.

fyldt med højere, grovere urter (f.eks. brændenælder og tidsler), som ikke er hensigtsmæssige i forhold til trafiksikkerheden.

Med elmesygen i 90'erne som skræmmekseksempel og med klimaforandringerne i den nære horisont har Rødovre Kommune også stort fokus på at skabe en stor artsrigdom blandt de nyplantede træer. Ved at plante mange forskellige arter træer (heriblandt introducere nye og mere eksotiske arter) fremfor f.eks. kun én træart langs en vej, opnås en mere robust træbestand, som vil blive mindre hårdt ramt, hvis nye sygdomme og insekter skulle komme hertil sammen med de varmere temperaturer. I kommunens egne anlægsprojekter plantes der derfor med stor artsdiversitet, og ligeledes stilles der krav til private bygherrer.